

**Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“
v Ljubljani.**

ZBORI

**Mesečna revija za novo zborovsko glasbo
z glasbeno književno prilogo.**

Urejuje Zorko Prelovec.

Letnik III.

1927

Štev. 3 in 4.

Izdaja in zalaga pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani. Tiska Delniška tiskarna, litografirata Čemažar in drug. Letna naročnina za Jugoslavijo 40 Din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar. Vsako pomnoževanje partitur in litografiranje posameznih glasov je po zakonu prepovedano; izvajanje v „Zborih“ objavljenih skladb je dovoljeno le društvom, ki so naročila notni material dotične skladbe za ves zbor.

USTANOVLJENA 1889

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA

Prešernova ulica števil. 3

Stanje vložnega denarja nad
250 milijonov dinarjev.

Stanje vložnega denarja nad
1000 milijonov kron.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Poštne hranilnice račun števil. 10.533
Telefon števil. 16

GLASBENO-KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo «Ljubljanski Zvon», tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (zanjo odgovarja Miroslav Ambrožič)

Naročnina na «Zbore» za državo SHS 40 Din, za Italijo 30 lit, za Ameriko poldrugi dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

Onys in slovenska glasba.

V zagrebškem tedniku «Narodno djelo» št. 55 z dne 6. februarja 1927 je izšel izpod peresa stalnega njegovega glasbenega referenta, anonimusa Onysa, članek «Naši muzički putovi». Piščeva izvajanja, ki se tičejo slovenske glasbe in slovenske narodne pesmi, se doslovno glase:

«Onys: **Naši muzički putovi.**

Muzika u Hrvata i Srba, a manje u Slovenaca, kroči sigurnim korakom. Ako taj muzički korak nije ujednačeno paralelan muzičkom koraku ostalih slovenskih naroda, ipak mogu, a da ne slažem, iskreno reći, da je muzika u nas Hrvata i Srba, počela da zanima nesamo našu slovensku braću, već i Zapad. Da su Jugosloveni najmuzikalniji narod na slavenskom muzičkom obzorju, o tome su uvjereni i oni, koji nam osporavaju pače i naš kulturni život.

Slovinci su se nalazili odviše pod nutom «nemškutarske» «rabote» i zato se u njih još danas bori čista slovenska bolje slovenačka narodna muzička krv sa plavom germanskom «talmi-umjetničkom» krvi. Parma je bio vanredno talentiran čilentanta, no ozbiljan umjetnik a pogotovo narodan muzičar nipošto, dok Jenko ostavlja svoju slovenačku domaju, pa se bavi (Beograd) više teatarskom-naručenom muzičkom fabriciranju; njegove pjese — kola — orkestralni aranžman — i na koncu njemačkim melosom optočena «srpska himna», uopće sav njegov rad na muzičkom polju nije mogao, da njegove suplemenike, njegove Slovence makne ma za jedan muzički milimeter.

Ni Sattner (prvi slovenački oratorij), ni Hubad (više muzički organizator no stvaralac-kompozitor), ni legija Ipavaca, Vilhara (sa svojim propalim operama), Hajdricha, Nedveda, Gerbića, Lebana itd. nijesu mogli dati svojim radnjama ni harmoničkih, ni stilsko-muzičkih novih tekovina do nekoliko zdravih, a i mekanih slatkih intervala, koji se nama Hrvatima, a osobito nama Zagrepčanima toliko svideli, te smo katkad čitav naš «romaneskni» poriv sa dobrom kapljicom rujnoga izlili na te lijepe pjesmice. Ali samo lijepe pjesme, u kojima ima mnogo prikrivene tirolsko-bavarsko-koruške muzičke jabučnjače i dolinsko-gorskog «štajerskog» melosa i ništa više.

Kod Slovenaca — tamo onkraj Sutle — ne cvate tolika muzička sreća. Slovinci ne znaju još danas, što hoće s tom muzikom. Kad čitaš njihove radove naići ćeš katkad na takve kompozicije, koje su već sa harmoničkom mahovinom vatirane, a opet tako smjele (pjesme za klavir), da misliš, da ondje

u Sloveniji rastu sami Rikard-Straussovi muzički vrganji.

Noviji: Dev, Adamič, Kogoj (!) itd., ta to su (osobito Dev i Kogoj) mali Schönbergovci.

Za mene je slovenski Foerster bio i ostat će jedan od najozbiljnijih slovenačkih muzičara, samo mu je manjkala pjesnička žica, a onda Foerster (!) — nije li ta ptica doletjela «z českých luhuv a hájuv»?

Slovenačka narodna pjesma za mene ne opstoji, jer su to sami tuđi intervali, koji su se doklizali sa «nemških dežel».

Nikakor nismo razpisali ankete o Onysovom članku zato, da bi anonimnomu piscu odgovarjali in polemizirali ž njim. Do ankete smo prišli v naziranju, ker se nihče ne dotakne vprašanja naše narodne pesmi. Na opetovana očitavanja, da smo koroške narodne pesmi vzeli Nemcem, je prav, da o tem čujemo mnenja naših glasbenikov. «Narodno djelo» samo pa želi prav to, kar mi in Onys, dasi je «podrijetlom Slovenac» naj sledeće misli slovenskih glasbenikov o slovenski glasbi premišljuje ter naj o stvarih, ki mu niso dovolj znane, raje molči, da se ne blamira več, kot se je to pot. Hvala bogu, da imamo Slovinci med hrvatskimi glasbeniki 99 odstotkov prijateljev, ki gotovo niso Onysovega mnenja. — Uredništvu «Narodnega djela» smo pisali in prosili, naj nam naznani pravo ime pisca. Prejeli smo tale odgovor: Na Vaš cijenj. dopis od 25. februara o. g., u pitanju članka «Naši muzički putovi», koji je izišao u «Narodnome djelu» od 6. februara o. g., čast nam je odgovoriti ovo:

Kad nam je predan rukopis toga članka, i kada smo ga proučili, uredništvo je pravilo pitanja od odsječka u kojem se nepovoljno govori o slovenačkoj muzici, — toliko, da gotovo nije htjelo ni primiti članka na štampanje. — ali, jer je «Narodno djelo», — kako je u Sloveniji najbolje poznato, — list, koji se bori protiv romantičkih laži, taj je članak ipak donesen, upravo u toj namisli, da se u Sloveniji povede o tome riječ, da bi svaka stvar došla na svoje mjesto. I vrlo nam je drago, što je poštovano uredništvo «Zborov» dalo o tome raspis na vrijedne i ugledne muzičare u Sloveniji. Osim toga uredništvo «Narodnoga djela», premda je pravilo pitanje o onome odsječku, gdje se nepovoljno govori o slovenačkoj muzici, nije članka moglo odbiti, jer ga je napisao jedan muzičar, profesor, koji je podrijetlom Slovenac. Nikom ne bi bilo više drago nego uredništvu «Narodnoga djela», da raspis pokaže, da tvrdnje navedene u onome članku nisu istinite. —

Na našo prošnju so podali svoje izjave gg. Emil Adamič, profesor glasbe in skladatelj; Anton

Dolar, urednik «Pevca» in pevovodja; Hinko Druzović, profesor glasbe; dr. Gojmir Krek, univerzitetni profesor, skladatelj, urednik «Novih Akordov»; dr. Jos. Mantuani, glasbeni zgodovinar; Anton Neffat, operni kapelnik; Stanko Premrl, regens chori in skladatelj; Neimenovan skladatelj; L. M. Škerjanc, profesor glasbe in skladatelj, ter dr. Stanko Vurnik, glasbeni kritik. Izjave se glase:

E M I L A D A M I Č

Slovenačka narodna pjesma za mene ne opstoji, jer su to sami tudi intervali, koji su se doklizali sa «nemških dežel».

Onys.

Samo na to trditev, vsebujočo višek ignoranstva in «bratskega» zaničevanja nekega hrvatskega «Onysa» bi rad zapisal par besed. Ne kot odgovor na zgornjo trditev, ker tega ne zasluži, ampak zato, ker sem že delj časa namenjen govoriti o naši narodni pesmi — kolikor more ta zanimati glasbenika.

Predvsem si predstavljam nas Jugoslovane kot narod, katerega posamezni deli so se radi političnih razmer, kulturnih vplivov svojih sosedov razvijali več ali manj vsak po svoje. Vendar pa so med vsemi nami prehodne cone, zvezne plasti, ki nas preko vseh političnih, umetno zgrajenih mejá po domačih tleh provedejo iz Alp do Ohridskega jezera, od madjarskih ravnin do morja. V teh zveznih, prehodnih plasteh pa so se izkristalizirali centri, ki so sebi in svojemu okolišu liki sorodnim družinam nadeli razna imena: Slovenci, Hrvatje in Srbi kot kulturno, še bolj pa politično in gospodarsko zase živeči element. Te prehodne plasti in njih centri se dajo izlaska zasledovati v jezikovnem oziru, pa tudi v glasbenem na podlagi narodne pesmi. Primerjalnih študij pa v tej smeri nimamo niti mi, niti Hrvatje, niti Srbi. V takih prehodnih plasteh živi narodna pesem, ki vsebinsko, še bolj pa muzikalno kaže prehodne tipe tako, da ne moreš ločiti, kaj je hrvatsko, kaj slovensko, kaj srbsko itd. Enaka svojstva kaže tudi jezik, ki ga govore tam. Z isto pravico bi si sedaj lastili n. pr. mi Slovenci narodno pesem v prehodni plasti med nami in Hrvatí, recimo, v Beli Krajini, zagrebški, karlovški okolici itd., kot oni. Politična meja je na papirju. Sotla ni Tihi ocean. Še manj morejo pokazati na ostro narodno mejo med seboj Srbi in Hrvatje. Tudi med njimi so prehodne plasti in v njih narodna pesem, o kateri živa duša ne more reči, ali je hrvatska ali srbska. Radi prepevajo Zagrebčani, Karlovčani naše pesmi, mi pa njihove, zlasti v Beli Krajini, saj so to pesmi iz prehodne plasti, drage, mile, sorodne tako enim kot drugim. Po jeziku, pesmih, navadah itd. sodeč, ne bo nihče trdil, da so Zagrebčani ali Karlovčani z okolico center hrvatsstva, ker so nam po vsem tem bližji, kot pa n. pr. Vojvodincem ali Slavoncem. Čim dalje pa se gibljemo od teh zveznih con v nasprotno smer, tem večja je razlika v narodni pesmi, tako, da bo pesem v našem narodnem centru imela popolnoma drugačen značaj kot hrvatska v svojem centru. In čim bolj se ta razlikuje od one, tem bolj se nam zdi, da je ta tipična za nas in ona za nje. A če gremo do skrajnih nasprotnih mejá, pa zaidemo zopet v prehodne cone, kjer se meša naš vpliv in vpliv drugojezičnih sosedov. Tako imamo pri nas gorenjsko koroško, ali severnoštajersko narodno pesem, ki nosi alpski značaj, lasten v enaki meri nemški kot naši narodni pesmi. Kdo more popolnoma točno trditi, kaj imajo nemški obmejni alpski prebivalci v narodni pesmi našega ali mi njihovega? Alpski melos si laste oni, pa si ga istotako lahko tudi mi. Če ga prisojamo Nemcem, tedaj smemo v resnici tako reči, kot pravi Onys, a to velja samo za alpsko pesem. Druge Onys, kajpada, ne pozna. Ta je, žal, radi zbirki Žirovnika, Deva itd. postala za nas tipična, tako edino slovenska, da celo mi sami in med nami samimi nekateri naši resni kritiki in muziki sodijo po nji značaj čisto slovenske pesmi. V dokaz temu sledeče: Zbiral sem naš glasbeni folklor po Dolenjskem in Beli Krajini ter priredil dokaj teh narodnih pesmi za naše zборе, jemlječ tekste tudi iz Štrekljeve zbirke slovenskih narodnih pesmi in uporabljajoč nabrano glasbeno gradivo. Ne poznavajoč narodnega melosa, prehajajočega v melos vzhodnih sosedov, so lopnili

po meni, češ, da hočem pisati v «jugoslovanščini», v nekem listu sem celo čital, da koketiram s srbsko pesmijo. Hrvatje pa so rekli, da so to bosanske sevdalinke in vrag vedi kaj še in pripomnili, naj orjemo svojo ledino, njihovo pa prepustimo njim. In vendar je to melodično, ritmično in harmonično blago veliko bolj naše kot alpska pesem z intervali trozvoka, četverozvoka in peterozvoka, s troglasnim «čezpetjem», ukanjem, ki je lastno, kakor popolnoma prav trdi Onys, tudi tirolsko-bavarsko-koroški pesmi. Poučna v tem oziru je razprava Beraniča v «Času» (1910). Ako hočemo najti čisto slovensko narodno pesem, jo moramo iskati v centru slovenskega življa. Ta pa ni na Gorenjskem, ampak v sredini med prehodnimi conami, če je kje kaka taka sredina. Iskali jo bomo na Dolenjskem in deloma onkraj Gorjancev, na Krasu, v vipavski dolini, na goriških tleh do furanske prehodne plasti, na vzhodnem štajerskem, dokler ne zadeneemo na madjarsko prehodno cono.

Ta pesem ne kaže alpskih znakov, tudi ne hrvatsko- ali italijansko- in madjarsko-slovenskih. Te pesmi Onys ne pozna, pa tudi mi jo pod tem kriterijem nismo raziskali in zbrali. V arhivih Glasbene Matice leži okoli 50.000 zapisov naših narodnih pesmi, ki čakajo vstajenja in znanstvenega raziskovanja. Jaz sem, ravnokar sestavljajoč «Ljudsko pesmarico» za Goriško Mohorjevo družbo, zbral iz rokopisne zbirke Kokošarja okoli 100 narodnih pesmi, ki so tako čisto slovenske, da jim ne bo mogel nihče očitati nemških intervalov ali «jugoslovanščine». Bogat je zaklad slovenskih narodnih pesmi brez tujega vpliva, treba ga samo kritično pregledati in urediti ter ugotoviti njegove tipične znake. A ne samo svetne, temveč tudi nabožne narodne pesmi so neizčrpen vir hvaležnega raziskovanja. Zbiranja, zapisovanja teh poslednjih se v taki meri, kot svetnih, pri nas še ni lotil nihče.

Res je, da naša slovenska narodna pesem v splošnem gravitira bolj na zapad in se zato tako izrazito ne loči od srednjeevropske, kot hrvatska, istrska, bosanska, srbska, makedonska itd. Ker je pa pesem naših vzhodnih sosedov veliko bolj drugačna od pesmi nas Srednjeevropejcev, zato more radi svoje izrazitosti in novosti za zapadno Evropo tam vzbuditi večji interes, kot naša. V tem tiči «muzička sreča» Hrvatov in Srbov, ki jo jim Slovenci iskreno privoščimo.

Ali pa ne kaže hrvatska in srbska pesem nikalih tujih intervalov?

Še veliko bolj smelo, kot Onys za našo pesem, bi mi lahko trdili za hrvatsko in srbsko, da so v nji tuji intervali, ki jih je v njo zanesel orijent. Bosanci in Hercegovci so živeli stoletja pod turškim knutom, in žive še danes pomešani z orijentalci. Njihova narodna pesem, sevdalinke itd. (ime!) je izrazito turška, dosti bolj kot je naša gorenjska pesem nemška; prehodna plast med Madjari in Hrvatí kaže v Medjimurju in drugod močan madjarsko-ciganski karakter, Dalmatinci stoje v svojem melosu pod silnim italijanskim vplivom, najbolj sami svoji, tako ritmično, melodično, harmonijski in arhitektonski so v svoji starejši pesmi Istrani. Tam živi tudi najstarejša, še iz poganske dobe izvirajoča narodna pesem. Zanimivejša je, kot orijentalški značaj kažoča ostala vzhodno-slovenska. Enake tipične znake prehodnih plasti med Bolgari, Makedonci, Turki, Albanci itd. kaže srbska pesem. Večstoletni orijentalski pritisk je Srbu segel do mozga, kar priča njegov jezik, njegove šege, njegova mentaliteta, njegova narodna pesem. Brezdvomno pa so tako pri Hrvatih in Srbih centri, kjer se je ohranila čista hrvatska in čista srbska pesem, kakor je tak center tudi pri nas. Vestni in večši raziskovalci bodo potom primerjalnih študij šele v bodočnosti mogli določiti tipične znake te pesmi. Ta veda pa je še mlada in to ne samo pri nas. Ta znanost bo absolutno točno konstatirala, ali imamo mi Slovenci svojo lastno, izrazito slovensko narodno pesem ali ne, pa tudi Hrvatom in Srbom bo povedala, kaj je čisto njihovega in kaj ne, nikakor pa ne nekak «Onys», ki naj pometa rajše pred svojim pragom, ker je tam najbrž več smeti, kot pred našim.

P. s. Nekdo mi je na uho šepnil, da bi «Onys» utegnil biti g. Canić. Ako je «Onys» res g. Canić, pa sem se po nepotrebem ešofiral.

Pripomba k članku «Naši muzički putovi».

Kdor hoče pisati o razvojnih smereh te ali one umetnostne panoge pri posameznih narodih, zlasti še, če hoče postaviti katerekoli splošno veljavne trditve bodisi pozitivnega ali negativnega značaja, je predvsem potreba temeljitega predhodnega študija celotnega kulturnega razvoja, zlasti je treba razbrati vse raznovrstne vplive, ki so tej ali oni smeri napredek zadrževali, oziroma pospeševali. Prav posebno je treba podčrtati to dejstvo še pri majhnih narodih, ki so bolj kot veliki narodi navezani na pomoč od drugod.

Pri nas Slovencih postane ta činitelj še posebne važnosti, če pomislimo, da prebivamo Slovenci geografično na ozemlju, ki tvori pljuča Srednje Evrope, preko katerih gredo velika trgovska pota, kjer se križajo interesi dveh svetov: Vzhoda in Zahoda, poleg tega še interesi evropskih velesil, da smo vplivu od drugod kar najbolj izpostavljeni. Pozabiti ne smemo tudi maloštevilnosti in zgodnje politične, gospodarske in s tem tudi splošnokulturne zaslužjenosti, kateri je bil naš narod toliko časa izpostavljen. In ker je vsak izmed slovanskih narodov živel v prav posebnih razmerah, je treba iste dodobra spoznati, preden hočemo njihove umetnostne smeri medsebojno primerjati.

Šele to izstavlja potrebno legitimacijo onemu, ki hoče o teh vprašanih razpravljati tako, da sme dotičnik pričakovati, da se bodo njegova izvajanja smatrala kot resna.

Naravnost sijajno neznanje o vsem tem izpričuje neki «Onys», ki si v «Narodnem djelu» lasti sodbo o vrednosti slovenske glasbe, posameznih glasbenikov in posebno še o narodni pesmi. Toliko je v teh sestavkih nakopičenih brez dokaznih trditvev, da se takoj lahko razbere, da je «Onysu» stavba slovenskega glasbenega razvoja popolnoma neznana; kadar ne more več naprej, pristopi «nemškutarska rabota», da ona kot «deus ex machina» pomaga tam, kjer tudi obledele fraze odpovedo.

Višek dosežejo njegova izvajanja v stavku: «Slovenačka narodna pjesma za mene ne opstojata, jer su to sami tudi intervali, koji su se doklizali sa nemških dežel.»

Da je ravno pri Slovencih tuji vpliv, zlasti nemški, nekoliko večji kot pri drugih slovanskih narodih, tega nihče ne zanika, in vzroki so bili že prej navedeni. Medsebojni vpliv narodov, ki meje drug na drugega, je znan n. pr. iz slovstva, kjer si izposojujejo drug od drugega junake, pesniške motive, oblike in podobno temu tudi glasbene motive, oblike in včasih celo napeve.

Vendar nas pa razčlenjenje (analiziranje) narodnih popevk v posamezne sestavne dele vodi do zaključka, da so v bistvu pristno slovenske in slovanske in to zlasti v ritmičnem oziru, da pa se tuji vpliv najbolj kaže v izpodrinjenih starih tonovih načinih (odkoder rezultira pri nas le durov način), potem v harmoničnem oziru (poraba izvečine toničnega in dominantnega akorda) in nekaj malega tudi v melodični liniji (skoki v oktavo, nono in decimo).

Rusi so (morda v prvi vrsti radi geografske oddaljenosti) ostali zvesti stari tonovni načinom, mi smo pa ravno v tem oziru šli z Nemci. Ravno radi tega je pa potreba, da se mi sedaj glasbeno orientiramo v prvi vrsti proti Rusiji, katere glasba je ravno radi njenega skalnega sistema nadvse zanimiva in to zlasti še dandanes, ko se tok moderne glasbe obrača tudi k rabi starih tonov, ki nudijo prav za prav veliko več harmoničnih in melodičnih zanimivosti kot sedanja dur in mol.

Poiskanje in priznanje konkretnih dejstev služi vedno dobri stvari; vsakršno zavijanje in omalovaževanje ter smelo trkanje na prsi; Samo mi in nihče drugi, pa smeši narod, katerega dotični pisec in list zastopata.

H I N K O D R U Z O V I Č

Slovenci naj ne znamo, kaj hočemo z našo muziko? Mislim pa, da znamo! Dokaz:

Naša skladba je stara komaj kakih 80 let, če štejemo Slovensko Grlico, ki je začela izhajati leta 1848., kot prvo slovensko glasbeno produkcijo. Od te dobe naprej se je razvijala naša skladba stalno in pri tem razvojnem procesu

ugotavljamo lahko čedalje bolj hotenje po ustvaritvi lastne glasbe ter emancipacijo od dosedanjih vplivov. Če se ta proces še ni izvršil, so pač na tem krive prilike, pod katerimi se je ustvarjalo. Kar se je pa v tej tako kratki dobi ustvarilo, priča o skupni življenski sili malega naroda in o velikem njegovem hotenju.

Tudi slovenska narodna pesem naj ne obstoja? Vprašamo pa se, kako pride to tega, da jo nam Nemci sami ne odrekajo? V vsej dolgi dobi ljutih narodnostnih bojev, ko so nam nasprotniki skušali odrekati vse naše kulturne dobrine ali jih pa zmanjšati, so nam pustili narodno pesem nedotaknjeno. Ugotavljali so v isti vedno celo izraziti slovenski značaj. Kot dokaz te trditve naj navedem citat iz spisa graškega univerzitetnega profesorja dr. Ferd. Bischoffa o glasbi na Štajerskem (v Oesterr.-ungar. Monarchie in Wort und Bild, 1890, str. 272), ki se glasi: «In den vom Erzherzog Johann veranlassten und in anderen Sammlungen steirischer Volkslieder finden sich auch einige Lieder der steirischen Slovenen; ihre Anzahl ist aber sehr gering und zumeist gehören sie in ihrem geschichtlichen Zusammenhange unzweifelhaft der Musik der nachbarlichen slavischen Stammesgenossen an.»

Skozi našo državo gre najvažnejša evropsko-kulturno-mejna črta: meja med okcidentom in orientom. Kakor govorimo n. pr. pri srbski narodni pesmi o vplivih orientalske, oziroma turške in ciganske glasbe, tako vsebujejo tudi slovenske narodne pesmi vse značilne poteze zapadno-evropske glasbe. Vsaka narodna umetnost asimilira to, kar odgovarja lastnemu okusu. To se osobito nanaša na oblikovne momente, med tem ko ostane mentalnost nedotaknjena. In tako je obdržala tudi slovenska narodna pesem ono slovansko elegičnost, katere niso mogli izbrisati več kot tisočletni vplivi. Slovenska narodna pesem torej eksistira.

D R G O J M I R K R E K

Na Vašem mestu, g. urednik, ne bi na šovinistične talmiduhovitosti anonimnega ignoranta niti najmanj reagiral. «Die Anonymität ist in der Literatur, was die materielle Gaunerei in der bürgerlichen Gesellschaft ist», pravi Schopenhauer. Ostala izvajanja v filozofskih Parergih naj si čita, ako zna, Onys sam. Tam najde točno karakteristiko take vrste ljudi in hkratu najboljši odgovor na svoj pamflet. Neizobraženo občinstvo, ki se dá poučiti po takih očitno zlobnih izbruhih neznanega in radi tega neodgovornega nevedneža, bi Vaših odgovorov tako ne čitalo; izobraženo pa obsoja hudobne, pod plaščem anonimnosti skrivajoče se pisarije gotovo samo z istim zaničevanjem kakor mi. Zato ni vredno in bi se pisarju izkazovala čast, ki se napadniku iz zasede nikdar ne sme izkazati, ako bi se resen in celo strokovni list spuščal v polemiko z njim. Bolje je smejeti se revnemu Pavlihi, ki vidi v Devu Schönbergovca ali proglašuje Jugoslovane (niso li Slovenci tudi Jugoslovani?!) ex cathedra za najmuzikalnejši narod na slovanskem «muzičkom» (!) obzorju, ali ki zanj slovenska narodna pesem sploh ne eksistira, ker niti tega ne vé, da je narodna, kakor vsak pojav kulture, podvržena povsod tudi tujim vplivom (tako da kažejo n. pr. mnoge hrvatske narodne bistvene znake madjarske, ciganske, italijanske glasbe) itd. Skratka: ta «onyx» naj najde adekvatne kremplje v «Koprivah»; v «Zborih» ni mesta zanj.

D R J O S I P M A N T U A N I

Izjave želite o Onysovih črkah? Preveč bo časti zanj, ako bi jih smatrali tako resnim. Pustimo gospodu nedolžno veselje, vsaj ni treba vsega verjeti, kar se tiska. Naših skladateljev ta poza ne bo ostrašila. Orientirani smo zapadno — z višjo kulturo. V tej smeri skladajo naši umetniki in vključujejo v svojo sintakso tudi narodnostno psiho, v tem so pristni. Sebi se ne bomo odtujili in ne bomo prisegli na utopijo nepristnega narodnostnega bluffa. Za to smo — tako sem prepričan — prepošteni.

A N T O N N E F F A T

Kritika, ki hoče imeti kvaliteto, mora biti napisana od človeka, ki mnogo zna in mnogo pozna. Žal se v tem primeru ne ujema ni prvo ni drugo, kajti pisati o slovenski

narodni pesmi in slovenski moderni glasbi na tak način, se pravi, biti površen in jako slabo poučen o vsem, kar se je na tem polju pri nas godilo in kar se dogaja. Prostor mi ne dopušča, da bi se podrobno bavil s tem važnim vprašanjem, pač pa navedem le par primerov kot dokaz gori omenjenih trditev.

Ni mi jasno na primer, kako si tolmači g. Onys nemškutarstvo slovenske narodne pesmi (iz) primorskih ali dolenskih krajev? Ali, kje sliši in vidi v skladatelju Devu Schönbergovstvo? Zakaj trdi, da je Foerster (skladatelj) «slovenski Foerster», ko je danes vsakomur jasno, da je Foerster le organizator in reformator! Tudi Hubad je le organizator in zborovodja, a ne skladatelj. Čudim se zelo, da niti ne omenja Lajovica (pesmi s spremljevanjem klavirja in orkestra, zbori, psalm za veliki orkester, zbor, soli, adagio za orkester, klavirske skladbe; sedaj piše večje simfonijsko delo); Ravnik (pesmi, klavirske skladbe, zbori); dr. Krek (pesmi, zbori, uredništvo «Novih akordov», 14 letnikov); Škerjanc (pesmi, godalni kvartet, klavirske skladbe, orkestralna suita (Le bourgeois gentilhomme); Osterc (orkestralna dela, pesmi, balet, godalni kvartet); Pavčič (zbori, pesmi); Premrl (cerkvena dela s spremljevanjem orgel, orkestra à capella, orkestralna suita, kantate itd.); Bravničar (klavirska dela, pesmi, zbori; sedaj piše opero); Logar (godalni kvartet [ki je imel velik uspeh v Pragi], pesmi); Risto Savin (opere: Poslednja straža, Lepa Vida, Gosposvetki sen, Matija Gubec, dva baleta, pesmi, zbori).

Razvidna je iz članka precejšnja zmedenost, nejasnost in neorijentiranost, zbog česar bi se nadejal od našega človeka večje pozornosti in globokosti. Dokler pa ne bo izšla tiskana zgodovina slovenske glasbe, bo še marsikakšen Onys karakteriziral nas: «Slovinci ne znaju još danas što hoće...» itd. itd.

S T A N K O P R E M R L

Iz «Onysovih» izvajanj o slovenski glasbi — po mojem mnenju — ne govori objektivni opazovalec, temveč so mogla ta izvajanja nastati le pod vplivom nekake politične ali verjetneje osebne mržnje do Slovencev, oziroma do slovenske glasbe in slovenskih glasbenikov. Take splošne uničujoče sodbe o slovenski glasbi do danes — kolikor mi je znano — še ni nihče izrekel, ker ni bilo povoda za to. Čudno, da je kar sedaj naenkrat slovenska glasba postala tako zanič. Res, da se v slovenskem glasbenem slovstvu nahaja tudi marsikaka manjvredna skladba — in kje tudi drugod se ne? Je pa v naši glasbi toliko lepega, krepkega, globokega in dovršenega, bodisi v naši svetni, bodisi cerkveni glasbi, da si tega ne damo kar tebi nič meni nič omalovaževati ali celo prezirati in smešiti. O slovenski glasbi, bodisi umetni, bodisi narodni, so svoje priznanje in odobravanje izrekli že mnogi odlični inozemci, resnične kapacitete. Kakšna kapaciteta je g. Onys, pa sploh ne vemo, ker se niti podpisati ni upal. Tudi slovenska, ne samo hrvatska in srbska glasba se ceni v inozemstvu in tudi izvaja. In še marsikaj slovenskega bi zaslužilo, da bi moglo v svet. Če slučajno ne pride in trenutno ne more, so temu krive naše majhne razmere.

To, da slovenska glasba teži na zapad in da se je razvijala bolj pod vplivom nemške in deloma italijanske glasbe in ne toliko pod vplivom vzhoda, je dejstvo, ki ji pa njene vrednosti nič ne zmanjšuje. Slovensko glasbo je treba vzeti tako, kakršna je. Ali naj mi srbski očitamo, da je manj vredna in slaba, ker so v nji tudi orientalski (turški in morda še daljni) vplivi? Nikakor. Slovenska glasba se je — kolikor v stiku z nemško — učila pri dobri učiteljici.

Po drugi strani pa je v slovenski glasbi tudi toliko samoraslega in samoniklega, da se popolnoma loči od nemške, italijanske in katerekoli na zapadu. Nemci n. pr. čutijo veliko bolj to razliko med njihovo in našo glasbo in priznavajo, da je v slovenski glasbi nekaj plemenskega (etwas Rassiges!).

Kako naj slovenski skladatelji skladamo, to le nam prepuščajte! Istotako, v kakšnih slogih. Eden bolj moderno, drugi bolj konservativno, tretji ho hodil srednjo pot. Vsi pa z resnično željo, peti s slovenskim srcem ter podatit resnično, občuteno in v umetnostno-oblikovnem oziru vedno bolj dovršeno glasbo.

N E I M E N O V A N S K L A D A T E L J

Kar piše «Narodno djelo» o naši slovenski glasbi, me kar nič ne vznemirja. Je pa ta lekcija za Slovence jako zdravilna. Gredó namreč med Hrvate in Srbe s hrvatskimi in srbskimi pesmami, slovenske pa pustijo doma, dočim Hrvati in Srbi prihajajo k nam samo s svojimi skladbami. Tudi koncerti, ki se prirejajo pri nas in za nas, imajo bolj hrvaško nego slovensko lice. Gospodu «Onysu» bi pa zaklical: Če ste vi zadovoljni z vašo kulturo, nimam nič proti temu; ampak pustite nam našo zapadnoevropsko kulturo. Kaj že je izjavil nedavno zemljoradniški zastopnik (Moskovljevič) v Beogradu?

«Edini košček Evrope v Jugoslaviji je Slovenija.»

L. M. Š K E R J A N C

Prav rad se odzovem Vašemu vabilu in to tem bolj, ker sem že sam čital omenjeni članek z ogorčenjem. Ne da bi hotel hvaliti domačo robo, kot je to navada «tamo onkraj Sutle», mislim, da Slovenci pač ne zaslužimo v muzikalnem oziru onega preziranja, ki smo ga deležni od naših bližnjih bratov, in to že zaradi tega ne, ker se potrudimo z vsemi močmi, da uvedemo v našo koncertno publiko razumevanje za skladbe hrvatskih skladateljev, kar je seveda z ozirom na njih redko muzikalno vrednost dokaj težko. Prepričan pa sem, da se Zagrebčani nikdar niso toliko potrudili za našo glasbo, kot mi za njihovo, za kar naj služi v dokaz le navedba, da se je pri nas z velikimi stroški izvajal Širolin oratorij Abrahamova žrtev pred kratkim, medtem ko o kakšni podobni izvedbi katerekakoli slovenskega dela v Zagrebu ne vemo ničesar.

O članku samem sem mnenja, da je pisan v veselem razpoloženju, tako rekoč v «romanesknem porivu sa dobrom kapljicom rujnoga» ter diše običajno korajžjo psevdonimnih avtorjev. Odlikuje se po nepoznanju naših in lastnih glasbenih razmer in neženiranosti, ki meji na junaštvo. V ostalem skrupovalo ne zasluži nadaljnega razmotrivanja, ker je njegova nesramna tendenca očita.

D R. S T A N K O V U R N I K

Opraviti imamo s člankom, v katerem so trditve take vrste, da moramo nujno sklepati: 1.) da pisec o našem glasbenem življenju ni dovolj poučen, da ne pozna niti naše glasbene zgodovine niti naše glasbene moderne toliko, da bi bil upravičen kritizirati jo ali vrednotiti; 2.) da kažejo piščeve izjave o značaju našega glasbenega folklorja tipične pred sodke zelo subjektivnega, malo izobraženega in nekoliko zlobnega človeka; 3.) da imamo opraviti s psevdonimom, za kakršne se skrivajo le neodkritiži in nepoštenjaki, ki se bojé odgovornosti. Zato, mislim, ni treba polagati tolike važnosti na g. Onysa in njegov članek. Kulturi Onys s tem člankom gotovo ni škodil, Hrvatom pa gotovo ni koristil.

Misliti mi pa dá dejstvo, zakaj naši bratje Hrvati toliko trgajo in v nič devljeje naše kulturne sile. Zadnjih par let se spominjam, da so anonimno napadli tudi našo univerzo, naše gledališče, literaturo, slikarstvo... in bogme v nobenem teh napadov nisem še čital trditve, ki bi kazala resno poznanje naših razmer. Poznamo Hrvate in njih narodno samozavest («šta je Paris prema Zagreb-gradu?»), žal, da je imamo mi premalo! Toda odklanjam žalitve na slovenski naslov. Z omejenim lokalpatriotizmom se ne bodo kulturno višje dvignili, nas pa ne ponižali. Ne bi jim, če se identificirajo z Onysom, škodilo nemara malo, čeprav švabskega seruma za resnost in civilizirane manire v kri, baš tistega «švabskega», ki ga nam zamerijo.

Če bi hotel biti kdo nizek, bi se Hrvatom revanžiral s protičlankom in bi pisal razprave o pustolovstvu, italijanstvu in čifutstvu v njih kulturnem življu, o madžaronstvu in albanstvu v njih pučki muziki in ne bi pozabil niti hrvatskih propalih oper!

Najpametneje pa je, če ne izgubljamó časa z Onysom in mirno delamo zase; omejeni izpadi nam ne škodijo.

O jugoslovanski glasbi.¹

(Nadaljevanje.)

Druga pot, po kateri je hotela protireformacija doseči svoje namene, je pa bila gojitev tedanje moderne, umetne glasbe, spevov ob spremljevanju glasbil. Posebno jezuitski red je deloval na to, da se glasba po Slovenskem modernizira. Od tedaj ni več pelo ljudstvo, ampak samo izvežbani pevci na korih. Pri jezuitih odgojena mladež je raznašala ta načela povsodi po deželi. Posledica je bila, da so širši sloji prepustili to poprišče izvežbanim glasbenikom, sami pa so se v svojem veselju nad glasbo oklenili starejše, torej zaostale poljudne muzike.

Izjema med svojimi sodobniki je bil škof Tomo Hren. Dasi je bil gojenec jezuitov, je vendar uvidel, da je treba za ljudstvo slovenske cerkvene pesmarice. Začel jo je sestavljati, delal 15 let — a naposled so preprečili jezuitje priobčitev te pesmarice.

Tudi imoviti graščaki, meščani in uradniki so gojili moderno glasbo. — Močno oporo je dobila umetna glasba l. 1702., ko so ustanovili v Ljubljani novo glasbeno akademijo (Academia philharmoniorum), najstarejše strokovno združenje v Evropi. Člani so bili naobraženi možje, sami domači deželani, ki so stali pod vplivom italijanske in nemške glasbe.

V tej dobi je zagospodovala pri nas tudi opera. Sprva so proizvajale italijanske družbe svoje opere v lastnem jeziku. V Ljubljani že l. 1650., potem 1652. in 1655. Leta 1662. so prišli pevci — Nemci in Italijani — iz Inomosta in od tedaj naprej so se menjavali Italijani in Nemci. Leta 1740. je prišla v Ljubljano Mingottijeva družba, ostala tukaj nekaj časa in pela vsem slojem dostopne opere. Leta 1742. so priredili dvorano dež. dvorca v Ljubljani za gledališčne predstave, a že l. 1765. so postavili novo gledališče, kjer je dobila tudi opera svoj dom. Meščani in interesenti za dežele so imeli priliko, čuti najnovejša dela Italijanov, Nemcev in celo Francozov. — Na Štajerskem je bilo kulturno življenje osredotočeno v Gradcu, tako da je na slovenska mesta odpadla le tu pa tam kaka drobčina, ako je bil srečen slučaj: take prireditve so bile seveda za razvoj brez pomena.

Še neugodnejšo usodo je imela Koroška. Pred l. 1787. so proizvajale opere samo v Celovcu skozi to mesto potujoče družbe gledališčnih pevcev, ki so se pa tu le redkokdaj ustavile. Leta 1787. so prenovili plesišče (Ballhaus) in je priredili za gledališče. Prvo društvo, ki se je bavilo tudi z glasbo, so ustanovili v Celovcu l. 1790., in tako je dobila glasba poleg drugih kulturnih panog vsaj nekaj zaslonbe: l. 1827. je sledilo «Glasbeno društvo», ki je gojilo muziko bolj smotreno, kakor pesem, instrumentalne skladbe in klavir. Opere so izvajale igralske družbe v letih: 1788., 1794., 1795., 1800., od 1821. do 1829., od 1839. do 1845. itd. Narodno glasbo sta čuvala Štajer in Korotan v ljudski svetni in cerkveni pesmi.

Kar tiče narodne osnove, so bili odnošaji v Istri še slabši. Tu je italijanska glasba tedanje moderne smeri izpodrinila vse drugo in gospodovala na

umetnem poprišču od 16. stoletja dalje. — Vendar pa je žilav Istran ohranil poleg te umetne glasbe še dokaj starih slovenskih in hrvaških narodnih popevk.

Najbolj samostojno se je razvijala umetna slovenska glasba na Kranjskem. Prednjačile so cerkvene pesmi. Poleg že imenovanega M. Kastelica sta skladala in priobčevala tudi nove umetne pesmi Ahacij Steržinar (* okoli 1675, † 1741) in Mihael Omerza (1679—1742); poslednji je zlagal tudi oratorije, torej skladbe v večjih oblikah. Tem poizkusom je sledila še dokaj kmalu tudi slovenska opera «Belina», ki jo je uglasbil kamniški učitelj in organist Jakob Zupan l. 1780. A tudi ta je dobil že brv preko presledka iz stare v novo dobo. Baron Žiga Zois (1747—1819) je skladal slovenske pesmi, ki so jih vpletali v italijanske in nemške opere ter igrokaze, to pa od l. 1770. dalje. Odtod do «Belina» je bil — v oni dobi — samo en, četudi smel, korak. Zupanu je sledil Anton Linhart (1756—1796) z dvema veseloigramama s petjem (1789). Pri tem je pa ostalo za daljšo dobo. Drobne svetne pesmice, ki jih je zlagal in deloma baje uglasboval Valentin Vodnik (1758—1819), niso ničesar izpremenile v glasbenih odnošajih te dobe.

V ospredju so bile še vedno cerkvene pesmi, ki so prinašale seveda zelo posvetne napeve. Najboljši dokaz za to poslednjo trditev so pripombe, oziroma označbe napevov pri posameznih pesmih, ki jih je priobčil Filip Jakob Repež (1706—1775); tam daje navodilo: «na visho koker en minuet» (torej plesna melodija za glasbila); ali: «na visho koker en stari lashki marsh», in celo: «na visho koker ta gmain teh salublenih pesem». Anton Wider (* 1722, stopil v frančiškanski red 1739, umrl ?) je zbral več pesmi, ki so jih peli za njegove dobe in s tem doprinesel dokaz, da so prejšnje dobe izumevale resnejše napeve. Drugi priobčevalci slovenskih pesmic so bili: Osvald Gutschmann (1724—1790), Maks Redeskin (1740—1814), Gašpar Mašek (1794—1873), ki je zložil tudi dve operi in eno opereto za ljubljansko gledališče, dalje Gregor Rihar (1796—1865), zborovodja in organist stolnice v Ljubljani, ki je zložil okoli 500 cerkvenih spevov in veljal nad 60 let za neprekosljivega cerkvenega skladatelja in z njim skupno delujoči Blaž Potočnik (1799—1877), ki je posebno važnost polagal na besedila, katerih je spesnil več zvezkov. Za cerkev in za svetno rabo je komponiral I. Hinek (1796—1886). V tej dobi nahajamo zastopnike slovenskih pokrajin tudi na odličnih mestih izven rodne zemlje; n. pr. Caharija Garzaroli, ki je deloval na Dunaju kot oboist med l. 1732. in 1759., in Ivan Krstnik Demšar (Dembscher), stolni kapelnik pri sv. Štefanu na Dunaju koncem 18. in začetkom 19. stoletja. Semkaj sodi tudi Fran Podgoršek (* okoli 1800, † ?); deloval je kot flavtist na Dunaju (Theater in der Josephstadt), 1835. je priredil prvi koncert na Dunaju, 1834. v Budimpešti, 1834. je postal flavtist v dvorni operi; od 1837. je potoval po svetu kot virtuoz. — Jurij Mihevec (Micheuz, * 1805) je deloval na Dunaju kot skladatelj; njegove opere so: «Das Kind der Fee», «Der ungetreue Dienstbote», «Die Radikalkur» (vse 1826); «Die Planeten» (1833), «Die Maske» (1840) in opereta «Das Reimspiel» (1827). Bil je v zelo prijaznih odnošajih z Beethovnom in Fr. Schubertom. Leta 1845. se je

¹ Ponatis, prevod in uporaba brez pisateljevega dovoljenja zabranjena.

preselil v Pariz in tam tudi umrl. — Karolina Podgoršek (* 1815 na Dunaju kot hči slovenskih staršev, sestra flavtista Frana Podgorška) je bila l. 1852. pevka dvorne opere, od l. 1856. dalje v Draždanah; imela je obsežen kontraalt, dve oktavi in pol (od e do b”).

Spričo tedanje bolj enake kulture pa tudi doma niso zaostajali naši glasbeniki, ki jih imamo lepo vrsto. Matija Majar (1809—1892) je imel že leta 1846., vzlic tedanjemu ozkosrčnemu regionalizmu, pravilno pojmovanje o slovenskem življu. Priobčil je zbirko pesmic z napevi pod naslovom: Pesmarica cerkevna, ali svete pesme, ki jih pojó ilirski Slovenci na Štajerskim, Kranjskim, Koroškim, Goriškim in Benatskim... 1846. Svoja pota je hodil v Ljubljani Leopold Cvek (1814—1898), čigar skladbe so bile priljubljene posebno med preprostim ljudstvom; skladal je pretežno za cerkev. Jurij Fleišman (1818—1874) je skrbel za lahko pojmljive svetne pesmi (v «Grlici», «Mične slovenske zdravice», «Beseda», «Šolske pesmi») in budil slovensko zavest. — Njegov sodobnik je bil Miroslav Vilhar (1818—1871), od katerega imamo poleg kompozicij za klavir in svetnih pesmi tudi opero «Jamska Ivanka» (1850).

Ti možje niso samo vzdrževali narodne zavesti s pesmijo, ampak so glasbeno umetnost čim dalje, tem bolj poglobljali. Podpirali so jih v tem delu strokovno visoko naobraženi posamezniki, ki nam jih je dajala Češka. Tako Anton Nedvéd (1828 do 1896), ki je plodonosno deloval v Ljubljani kot učitelj glasbe, skladatelj in dirigent. V njegove stopinje je stopal domačin Leopold Belar (1828 do 1899) ljudskošolski učitelj, skladatelj in vodja cerkvenega zbora pri sv. Jakobu v Ljubljani. — Na Štajerskem je začel gojiti slovensko glasbo Ivan Miklošič (1825—1877); posebne zasluge ima kot odgojitelj šolske mladine, je pa tudi, dasi pretežno avtodidakt, dokaj plodovit skladatelj maš, cerkvenih in svetnih pesmi. — Velik korak naprej je storil drug Štajerc, Benjamin Ipavc (1829—1909), ki je zložil veliko število prikupljivih slovenskih pesmi, tudi opero «Teharski plemiči» (1892) in še prej opereto «Tičnik» (1864). — Poleg Ipavca sta vzdrževala slovensko glasbo Kranjca Kamilo Mašek (1850—1859) in Fran S. Adamič (1850—1877).

(Dalje prihodnjic.)

Naši skladatelji.

Karel Pahor, ki ga svojim naročnikom prvič predstavljamo kot skladatelja, je rodом Tržačan (* 6. julija 1896). Že v zgodnji mladosti je čutil veselje do glasbe in je šestleten deček začel hraniti krajcarje, da si kupi gosli. Z dvanajstim letom jih je dobil in se šel učiti igre v šolo najboljšega tržaškega pedagoga Arturja Vrama. S tržaške nemške realke je pobegnul na učiteljskišče v Gorico, da se tam posveti študiju glasbe. Nekaj časa je študiral pri Michlu, po maturi je nosil vojaško suknjo štiri leta, po vojni pa se je zopet oprijel študija glasbe. Učitelja sta mu bila za gosli A. Vram, za kompozicijo Anton Illesberg. Pozneje je napravil na dunajskem konservatoriju izpit iz harmonije, kontrapunkta se je učil pri J. Marksu, a je zaradi pomanjkanja denarja moral z Dunaja domov, kjer je študije nadaljeval. Podal se je tudi v Bologno. Pod predsednikom komisije Bossijem je diplomiral iz igre na gosli in izvršil kompozicijsko

eksertacijo z najboljšim uspehom. Nato je moral študije zopet prekiniti in si iskati kruha. Organiziral je glasbeno šolo v Idriji, odkoder so ga izgnali. V Ljubljani je nekaj časa igral v opernem orkestru prve gosli, nato pa je prevzel mesto profesorja glasbe na gimnaziji in učiteljskišču v Banjaluki, kjer je obenem z uspehom poučeval tamošnje pevske zборе, zapisoval in harmoniziral bosanske narodne pesmi, odtod so ga pa poklicali na mesto ravnatelja Glasbene Matice v Ptuj. Tu je našel širok delokrog; organiziral je šolo, osnoval orkester in prirejal komorne koncerte. Pahor je začel zgodaj komponirati. V rokopisu ima vokalne skladbe, največ priredbe narodnih pesmi, poskusil se je tudi v cerkveni glasbi, veseli ga pa predvsem instrumentalna glasba. V krogu naših mladih skladateljev ga iskreno pozdravljamo!

Pevska društva.

Pevski odsek «Grafika» v Ljubljani je priredil v sredo 30. marca v filharmonični dvorani pod vodstvom profesorja A. Gröbminga in s sodelovanjem opernega pevcu L. Kovača, muzike dravske divizijske oblasti in svojega moškega zbora koncert. Na sporedu so bile tudi skladbe iz «Zborov».

Katoliško prosvetno društvo v Celju pridno prireja redne koncerte in se loti tudi težjih skladb. Zbor vodi skladatelj Alojzij Mihelčič. Na zadnjem koncertu je izvajal Sattnerjevo «O nevihti» in dr. Schwabovo «Zlato kanglico». Navzoča sta bila oba skladatelja.

Glasbeno društvo «Ljubljana» je zopet oživelo, ker je dobilo pevovodjo v osebi abs. kons. in urednika «Pevca» Antona Dolinarja. Številni mešani zbor je sodeloval na proslavi 1100letnice rojstva sv. Cirila v Unionu, priredil je pa tudi z lepim uspehom samostojna koncerta v Trbovljah in Trzinu. — Tekom poletja namerava koncertirati v vseh večjih krajih Slovenije.

Pevski društvi «Slavec» in «Ljubljanski Zvon» se morata izseliti iz Narodnega doma, ker jima je odbor Narodnega doma sodno odpovedal prostore. Obe društvi sta težko prizadeti, ker nikjer ne moreta dobiti zanje primernih prostorov. Narodni dom nameravajo prezidati za galerijo slik Slovenske akademije umetnosti in znanosti. Mnenja smo, da poslopje za ta namen ni prikladno in bolje bi bilo, da bi institucija s pomočjo vlade in naroda sezidala novo palačo. Narodni dom pa naj bi pustila društvom, ki jim je bil od početka namenjen.

Pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice, pomnožen z gojenci in gojenkami konservatorija, mladinskim zborom in delom opernega zbora, je vzorno sodeloval pri izvajanju Beethovne IX. simfonije pod vodstvom opernega ravnatelja Polića. Sedaj pa pripravlja pod M. Hubadom vokalni koncert s sporedom najnovejših slovenskih, srbskih in hrvatskih zborov.

Zagrebsko pevsko društvo «Kolo» bo sodelovalo na mednarodnih glasbenih svečanostih v Frankfurtu ob Meni. Izvajalo bo nov oratorij hrvatskega skladatelja dr. Božidara Širole «Življenje in delo svetih bratov apostolov sv. Cirila in Metoda» pod vodstvom prof. Srečka Kumarja.

Slovenski klub v Sarajevu skrbi za družabno življenje tamošnjih Slovencev. Letos pa je priredil lep koncert, ki so ga obiskali tudi številni Srbi in Hrvati. Kot solistinja je nastopila gđc. Tavčarjeva, Mariborčanka, učiteljica na sarajevski državni dekliški trgovski šoli, moški zbor pa je pod vodstvom F. Gabauerja zapel vrsto slovenskih pesmi.

Grafično pevsko društvo «Sloga» v Zagrebu je praznovalo 50letnico svojega obstoja s koncertom pod vodstvom pevovodje Pozajnića.

Hrvatsko pjevačko društvo «Danica» v Sisku je pod vodstvom svojega pevovodje prof. Franja Medrickega na cerkvenem koncertu izvajalo p. H. Sattnerjevo «Jeftejevo pri-sego».

Akademsko pevsko društvo «Obilić» je posetilo Ljubljano in doživelo lep, prizrčen sprejem. Na kolodvoru ga je po-

zdravila akademska omladina, zastopniki ljubljanske župe J. P. S. in ljubljanskih pevskih društev, Pevska zveza, društva učiteljev glasbe itd. Po koncertu pod vodstvom L. Matačiča, je priredilo gostom pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» v Narodnem domu čajanko.

Na ljubljanski univerzi so ustanovili akademiki pevski zbor. Njegov pevovodja je France Marolt ml.

Pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru je pohvalno pel zborovski part IX. Beethovneve simfonije pod vodstvom ravnatelja J. Hladka Bohinjskega in dr. Čerina v Mariboru, Ljubljani in Celju.

Pevsko združenje praških učiteljev je pod vodstvom svojega dirigenta prof. Doležila z velikanskim uspehom priredilo koncertno turnejo po Angliji in Danskem.

praški pevski zbor «Križkovski» pa pod O. Hilmeru turnejo po Poljskem in Finskem.

Narodno železničarsko glasbeno društvo «Drava» v Mariboru priredi dne 2. aprila t. l. v Götzovi dvorani koncert v proslavo 75letnice p. H. Sattnerja. Izvajalo bo pod taktirko prof. V. Schweigerja kantato «Oljki» za soli, zbor in orkester ter «O nevihti» v priredbi za zbor s spremljevanjem orkestra. Kot solisti nastopijo članci Sattnerjevega zbora A. Bajukova in L. Vedralova ter p. Kamilo Kolb.

Glasbeni listi.

«Cerkveni glasbenik», 1927, št. 1 in 2. Vsečina: Janez Pierlingi iz Palestine (dr. Mantuani). Anton Foerster kot človek (Fr. Ferjančič), K jubileju Cecilijinega društva v Ljubljani (St. Premrl), Organist in pevovodja (Fr. Pirc), Katere stare cerkvene pesmi z napevi sem zapisal med slovenskim narodom? (Fr. Kramar). Iz odbora Cecilijinega društva. Organistovski zadeve. Koncertna poročila. Dopisi. Oglasnik za cerkveno in svetno glasbo. Naši glasbeni listi. Razne vesti. To in ono. Glasbena priloga: «Sem kakor oljka», za bas-solo, mešani zbor, orgle ali harmonij (St. Premrl). — «Cerkveni glasbenik», naš najstarejši glasbeni list, izhaja letos že petdeseto leto. Za razvoj cerkvene glasbe v poriharijanski, nato Foersterjevi in sedaj Premrlovi dobi ima neprecenljive zasluge. Odkar ga urejuje Stanko Premrl, pa list tudi točno zasleduje vse naše svetno glasbeno življenje in vedno o njem poroča. Ob 50letnici mu želimo še večjih uspehov, predvsem pa mnogo, mnogo plačujočih naročnikov in radodarnih podpornikov!

«Prosvetni glasnik.» Glasilo Zveze kulturnih društev Ljubljana in Maribor. Leto I, št. 6/7.

«Pevac.» 1927, št. 1 in 2. Vsečina: Zgodovinski razvoj vojaških, oziroma turških godb (dr. Jos. Čerin). Vestnik Pevske zveze. Iz naših okrožij. Nove skladbe. Iz glasbenih listov. V glasbeni prilogi so se oglašili dr. Fr. Kimovec, Al. Mav in V. Mirk s prijetnimi, pevnimi in za zmožnosti slovenskih zborov primernimi skladbami. Radi se pridružujemo mnenju «Pevčevega» novega urednika g. Antona Dolinarja, da vsi naši glasbeni listi: «Cerkveni glasbenik», «Pevac» in «Zbori» — in, če začno izhajati, «Novi Akordi» — ne bi smeli biti v skrbeh za naročnike. Vsako naše društvo, vsak zbor bi se moral na vse naročiti; s pridom bi jih pa čitali tudi naši pevci in pevke.

«Věstník pěvecký a hudební.» Redakcija in administracija: Praha II, Hopfenštokove ul. č. 15/I, p. List češke Pevske zveze (Pěvecká Obec Československá). V št. 3. piše dr. Jaro Fiala o 1. in 2. zvezku letošnjih «Zborov»: Zopet opozarjamo na nove «Zbore», ki prinašajo dva umetna moška zbora «Bolne rože» Josipa Pavčiča in «Prošnja» Martina Železnika, oba homofonna (prvi je harmonično zanimivejši od drugega), ter dva mešana zbora na narodno besedilo: E. Adamiča «Ptičev svet» in M. Železnika «Sijaj solnčice!», oba zanimiva po svoji čvrsti ritmiki in prozni melodiji. — Češčine večšim pevcem priporočamo list v naročbo.

«Listi Hudební Matice», urednik dr. Boleslav Vomačka, Praha III, Besední 3. Zadnji zvezki so predvsem posvečeni razmotrivanjem o glasbenem delu čeških skladateljev Jaroslava Novotnyja, Emila Axmana in Otakarja Zicha. Prinašajo pa tudi članke o operni noviteti, Bergovem «Vojcku», o pok. Emilu Burianu, o glasbenem življenju v stari Bratislavi, o glasbenih svečanostih v Donaueschingenu 1926., o

današnji ameriški glasbi, o Ostrčilovem «Leto», o Smetanovi libretistki Eliški Krasnohorski, o češkem izvajanju Händlovega oratorija «Mesija» itd. V rubrikah «Iz glasbenega življenja» registrira urednik natančno, dasi kratko, vse važne glasbene pojave doma in v inozemstvu. «Listi Hudební Matice» so brez dvoma najboljša češka glasbena revija.

«Hudební Výchova.» 1927, št. 1/2. Urednik Antonín Heřman, Praha II, Ječna 10. Poleg drobnih vesti o delu in napredku čeških glasbenih zavodov skrbi list za glasbeno pedagogik. Članki o igri na klavir v teoriji in praksi, o glasbeni vzgoji v srednjih šolah bi jako dobro došli našim glasbenim pedagogom, ki bi svoja izkustva z njimi le poglobili. — Priporočamo!

«Jugoslavenski muzičar.» Glasilo Saveza muzičara u kraljevini SHS. Urednik Fran Sidak, Zagreb, Vojnička ulica 15, II., desno. V organizacijskem pregledu čitamo M. Bravničarjev govor «Ljubljansko gledališče pred katastrofo» in prof. M. Bajukov članek «Naša organizacija». List pa posveča pažnjo glasbeni kroniki, glasbenim listom, organistovskim zadevam itd. Izvrstne so karikature dirigentov M. Sachsa, J. Gotovca, L. Matačiča, K. Baranova in skladatelja Bl. Berse. Prepričani smo, da ima «Jugoslavenski muzičar» med slovenskimi glasbeniki častno število naročnikov.

«Sveta Cecilija», smotra za cerkveno glazbu s glasbenim prilogom. Urednika: Janko Barle, kanonik, Zagreb, Kaptol št. 51 (literarni del), Franjo Dugan, profesor muzičke akademije (glasbena priloga). 1927, št. 1. Članki: Dr. Antun Goglia, Hrvatski glazbeni zavod u Zagrebu (1827—1927). Ludvik Kuba, Pučka glazbena umjetnost u Makedoniji. Dr. Erhard Drinkwelder, † P. Gregor Molitor, O. Bono Jelavič, † O. Fra Tadija Leko. Prof. S. P. Orlov, Glazboznanstvo u Rusiji u posljednjem petgodištu 1920—1925. Robert Alexander, Reminiscence na W. A. Mozartov «Ave verum». Miroslav Shlik, Josef Holbrovski. Vl. D. Bilješke iz engleskog muzičkog života. Ivan Kokot, Pismo iz Strasbourga. L. Šafranek-Kavič, Muzička sezona u Zagrebu. Naši dopisi, glazbena literatura, razne vesti itd. V glasbeni prilogi so priobčene cerkvene skladbe S. L. Kozinovičeve, F. M. Dugana in O. Kamila Kolba. — «Sveti Ceciliji», izbornu urejanemu hrvatskemu glasbenemu listu, ki svoje čitatelje vsestransko pouči o glasbenem življenju doma in po širnem svetu, pač ni treba še našega posebnega priporočila.

«Naš čolnarič», glasilo Prosvetne zveze v Gorici, zadnje čase opušča rubriko «Petje». Za tamošnje pevovodje in pevske zbre je prepotrebna in sami jo gotovo težko pogrešajo.

«Glasbeni vjesnik», mjesečnik za promicanje glazbene kulture. Urednik Stanislav Stražnicki, Zagreb, Mažuranićev trg št. 16/l, lastnik in izdajatelj Hrvatski pjevački Savez u Zagrebu. Hrvatski pevci so dobili svoj list, ki mu radi želimo uspevanja! Po vsebini do sedaj izišlih številka so ga lahko veseli.

«Hrvatska narodna pjesma», mjesečnik za promicanje hrvatske narodne glazbe. Urednik Rudolf Matz, Zagreb, Mesnička ulica št. 15, izdajatelj Seljačka pjevačka župa «Matija Gubec». — V prvih zvezkih so prispevali zanimive priredbe hrvatskih narodnih pesmi za moški in mešani zbor Jakov Gotovac, Antun Dobronić in dr. Pavao Markovac.

«Hrvatska pozornica.» Ilustrovana revija za teatar i film. Urednik Stanko Tomašić, Zagreb, Kačićeva ulica št. 11. — Podoben list bi morali izdajati za naše gledališče v Ljubljani. Izhajal je pred časom «Gledališki list», ki je publiko zainteresiral za repertoar in izvajalce. Če ga noče izdajati uprava, naj bi se opogumilo Udruženje gledaliških igralcev. Ali ne bi šlo?

Opera in koncertna kronika.¹

Ljubljanska opera. Iz heroične opere se je v pariški operi razvila velika opera. Tipična reprezentanta tega opernega stila, v katerem je zunanji efekt glavna stvar, sta v prvi vrsti Meyerbeer in Halévy, oba po rodu žida. Židovstvo je dalo vsem tem operam tudi internacionalni žig.

¹ Ker «Zborom» koncertna poslovalnica Glasbene Matice ne pošilja poročevalske proste vstopnice, smo poročilo o ljubljanski koncertni sezoni izpustili. — Ured.

Pri nas smo pod taktirko Balatke in v režiji Knittla videli Halévyjevo «Židinjo» z Betetom in Rumplom v vlogi kardinala Brognyja, Knittlom-Eleazarjem, Reho-Žaludovo ter manjšimi vlogami v rokah Lovšetove, Kovača, Janka, Šublja itd. «Židinja» dovoljuje zlasti v svojih treh glavnih partijah pevcem, da se široko razmahnejo in pokažejo vse svoje pevsko znanje. Navzlic pretresljivi tragiki svojega dejanja pa «Židinja» ni vzbudila trajnega interesa pri publiku. — Zanimivejša in z večjim zadovoljstvom sprejeta je bila izvrstno naštudirana Mozartova komična opera «Cosi fan tutte» s šestimi našimi ljubeznivimi pevci: Lovšetovo, Thalerjevo, Poličevo, Betetom, Banovcem in Mitrovičem. Ravnatelj Polić se je z njo izkazal kot izvrsten interpret Mozartovskega stila. Omenjena grupa pevcev z g. Poličem je s «Cosi fan tutte» dosegla pri gostovanju v Osijeku najmojnejši uspeh.

Takoj po novem letu pa smo imeli zopet premijero. Gospod Štrifof je naštudiral Verdijev «Ples v maskah» s Kovačem, Holodkovom, Žaludovo, Potučkovo, Lovšetovo, Ribičevo, Šubljem itd. V partiji Amecije pa smo slišali kot gosta sijajno pevko, primadono berlinske državne opere, gospo Ljubico Oblak-Strozzijevo, v vlogi Ulrike pa tudi bivšo članico naše opere gdč. Sfiligojevo. Žal, da ima g. Štrifof premalo prilike za pogostejše uveljavljanje. Njegova širokotežnost in komaj zadrževan vroč temperament dajeta njegovim kreacijam poseben, živ, ognjevit tok.

Dne 15. marca smo slišali dolgo pričakovano Sattnerjevo «Tajdo» pod Poličevo taktirko in solisti: Betetom, Lovšetovo, Kovačem, Zupanom, Ribičevo, Mohoričem, Poličevo, Asejevo, Šubljem, Sekulo, Perkom, Potučkovo, Jankom in (v nemi vlogi) Gregorinom. Tako dirigent Polić kot režiser Šest in scenograf Vavpotič so vložili ves svoj trud in vso svojo energijo v to naše domače delo in ga s pevci, zborom in orkestrom vred dvignili do najčastnejšega uspeha. Godba «Tajde» je simpatična, preprosto melodijozna, lahko umljiva. Njena moč leži predvsem v številnih zborih, ki prepletajo vse tri akte tako, da spominja delo na svojedobne madrigalne opere 16. stoletja, prenešene seveda v muzikalno moderno polpreteklo dobo. Ako se odločita libretist gospod dr. I. Pregelj in komponist za revizijo «Tajde», pa bomo z njo dobili do sedaj najboljšo slovensko opero.

V «Nižavi» je gostoval naš rojak g. Bukšek prav uspešno, v «Manon» sofijska primadona g. Zolotarevič, ki smo jo poslušali s prav posebnim užitkom, v «Borisu Godunovu» in «Rigolettu» pa slavni Zalewski, ki je predvsem neprekosljiv igralec in šele nato dober pevec.

V «Prodani nevesti» so se prav srečno uveljavili naši trije najmlajši: Ribičeva (Marinka), Banovec (Janko) in Zupan (Kecal).

Zagrebski Filharmoniji je po dveletni pavzi omogočila podpora vlade in mesta Zagreba, da v tekoči sezoni zopet prireja redne koncerte kot matineeje v Narodnem gledališču. Dirigirajo Krešimir Baranović, Oskar Smodek, Milan Sachs, Friderik Rukavina, L. Matačić i. dr. Sporedi matineeje so deloma namenjeni proslavi 100letnice Beethovne smrti, prinašajo pa poleg svetovnih novejših simfoničnih skladb tudi nova domača dela, tako n. pr. dr. B. Širole narodno suito «Otmica», Blagoje Berse odlomke iz cikla «Iz moje domovine» (Sablasti, Sunčana polja), dr. B. Širole «Koncertno uverturo» in J. Gotovca «Simfonično kolo». — Kot gost je nastopil bivši ravnatelj Češke filharmonije v Pragi Viteslav Čelansky in je dirigiral Smetanovo simfonično pesnitev «Ma vlast» in Dvořakove «Slovanske plesje», Krešimir Baranović pa je gostoval v Pragi s prej omenjenimi skladbami Berse, dr. Širole in Gotovca.

Hrvatski glazbeni zavod v Zagrebu praznuje letos stoletnico svojega obstoja s svečanimi koncerti.

Hrvatski skladatelj Lujo Šafranek-Kavič, glasbeni referent «Obzora» itd., je dokončal svoje novo operno delo v treh dejanjih «Medvedgradska kraljica» ter jo izročil v prvo uprizoritev in izvajanje zagrebski operi. Tretje Šafranekovo operno delo (prvo «Hasanaginica», drugo balet «Figurina») bo režiral Tito Strozzi, dirigiral pa K. Baranović.

Vilma de Thierry-Kavčnikova, priljubljena altistka in mezzosopranistka ljubljanske opere, je gostovala v Düsseldorfu. Pela je vlogo Amneride v Verdijevi operi «Aida» z ogromnim uspehom.

Nove skladbe in izdaje.

Josip Pavčič: **Gozdič je že zelen.** Narodna pesem, primerna za nagrobnice. Za moški zbor priredil —, založilo pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» v Ljubljani. Cena partituri 5 Din; če jih kupi društvo za ves zbor le 1 Din 50 par.

Nove nagrobnice. V založbi knjižarne Goričar in Leskovšek v Celju so izšle štiri žalostinke Karla Bervarja: I. «Slovo», moški zbor; II. «Solza», moški zbor; III. «Smrtni sen», mešani zbor; IV. «Gomila», mešani zbor. Založnik nam izdaje n i poslal v oceno.

Martin Železnik: 14 postnih pesmi za mešani zbor in orgle. Samozaložba. Cena partituri 15 Din.

Martin Železnik: Zveličar naš je vstal iz groba. Devet pesmi za mešani zbor z orglami. Samozaložba. Cena partituri 8 Din. Izdaje se dobé v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. — Železnik je bil naši glasbeni javnosti dolgo neznan; na tihem je snoval in pridno ustvarjal. Zadnje čase stresa skladbe iz rokava: cerkvene in posvetne. Obe pravkar izišli zbirki odlikujeta plemenita, pristrčna melodika in pestra, barvita harmonika. Postne pesmi so resne, spokorne, velikonočne pa jasnejše, živahnejše. Premrl je na svojega učenca lahko ponosen. Cerkvemim zborom teh pesmi ne moremo dovolj priporočati.

Dr. Anton Goglia: Hrvatski glazbeni zavod 1827—1927. Zagreb 1927. Ponatis zgodovine Hrvatskega glasbenega zavoda iz «Sv. Cecilije».

Josip Lavtižar: Mlada Breda. Opereta v dveh dejanjih. Samozaložba. — Mi dela v oceno nismo prejeli.

Razno.

Ministrstvo prosvete je junija meseca 1926. razpisalo nagrade za najboljša književna in glasbena dela. Jury za glasbena dela (Petar Krstič, Stevan Hristić in Ivan Brezovšek) nagrade za orkestralno kompozicijo v znesku 4000 Din ni prisodil nikomur. Od vokalnih skladb je prejela nagrado 2000 Din skladba «Miserere» Julija Germanija, pohvaljena pa je bila skladba «Povardarski Karavan» Pere Iliča. Ali so slovenski skladatelji konkurirali, nam ni znano.

Dr. Josip Čerin, višji kapelnik muzike dravske divizijske oblasti v Ljubljani, je praznovale dne 19. marca t. l. 60letnico svojega rojstva. Njegova godba, godba narodnega železničarskega društva «Sloga», pevska zborja «Grafika» in «Ljubljana» so slavljencu na predvečer rojstnega dne priredili lepo podoknico, jubilat pa je prejel nebroj osebnih in pismenih čestitk ter darov. Na koncertu Beethovne IX. so ga počastili z venci in cvetličnimi darovi. Zaslužnemu glasbeniku, ki ga naši pevci zlasti poznajo po njegovih prvih priredbah popularne pesmarice Glasbene Matice, tudi naše čestitke!

Festival zborovske glasbe prirede leta 1928. na Dunaju pod protektoratom udruženja «Ostmärkischer Sängerbund». Udeleži se ga baje 100.000 pevcev iz vsega sveta.

Listnica uredništva in uprave.

V današnjem zvezku (dvojna številka) smo priobčili živahen in učinkovit V. Mirkov «Neven-kolo» za moški, ženski in mešani zbor, dalje vsekakor zanimiv ženski dvospev (zbor), klavirja «Tožba» Emila Adamiča, z ognjevitim mešanim zborom «Vipavska» se predstavljaja kot skladatelj ravnatelj ptujske Glasbene Matice Karel Pahor, Martin Železnik pa podarja peven in prijeten zborček «Pri ločitvi». — Gg. skladatelje ponovno vljudno prosimo, da nam pošljejo svoje nove skladbe v objavo.

G. M. R. v č. Vaš mešani zbor bi o priliki tiskali, toda z nekaterimi popravki v ritmu in harmoničnimi retušami. Pošljemo Vam ga potem nazaj.

Z današnjo dvojno številko smo ustavili list vsem naročnikom, ki za letos še niso nakazali naročnine. List nas stane preveč denarja, da bi ga mogli zastoj pošiljati. — Kdor naenkrat težko utrpi 40 Din, naj pošlje takoj polovico, polovico pa v juliju.

Urednikov zaključek 28. marca 1927.

NEVEN KOLO.

(Narodna.)

Vasilij Mirk
(Prst.)

Veselo.

Muški
zbor.

mf

Ajd u kolo, sele, amo ruke bele, tiho kroči i poskoči, dušo me de-

f

na. Ne — ka začu — de se, zem — lja nek se tře — se, kad po — igra kolo Ne — ve — na! — kolo Ne — ve —

f Ne — ka začu — de se, zem — lja nek se tře — se, kad po — i — gra kolo Ne — ve —

mf

Ova ko — ka o ja — i tko u — me i tko zna, —

na! Ova ko — ka o ja — i tko u — me i tko

na! *mf*

f

ha, ha, ha Ne — ka začu — de se, zem — lja nek se tře — se, kad po — igra kolo Ne — ve —

zna, ha, ha, ha kolo

f Ne — ka začu — de — se, zem — lja nek se tře — se, kad po — i — gra kolo

mf

Soprani.

na! *mf* Zenski Rade — niče, mio u vek simi bio i u postu i u kotu

Ne — ve — na! *mf* zbor.

Alti.

Ne — ve — na! *mf*

hitar kao znoj. Ru-ku pruži amo, pa da po-i-gramo, Neven kolo

Ru-ku pruži a mo, pa da po-i-gra mo, Ne-ven-

rado igram ja O-va ko- kao ja i tko u-

rado igram i-gram ja

ko-to rado i-gram ja

Tenori *mf*

Basi *mf*

O-va ko- kao ja i tko

Sopr. *f* Ne-ka začu-de se, zem-lja nek se tre-se,

Alti me i tko zna ha, ha, ha Ne-ka za-ču-de se

Ten. u me i tko zna, ha, ha, ha Ne-ka za-ču-de se

Basi *f* Ne-ka začu-de se, zemlja nek se tre-se,

Kad po-i-gra ko-lo Ne-ve-na! ha, ha, ha na!

Kad po-i-gra kolo Ne-ve-na ha, ha, ha Ne-ve-na!

Kad po-i-gra kolo Ne-ve-na Ne-ve-na!

Kad po-i-gra kolo Ne-ve-na ha, ha, ha na!

Kad po-i-gra kolo Ne-ve-na Ne-ve-na!

Kad po-i-gra kolo Ne-ve-na! Ne-ve-na!

TOŽBA.

(Engelbert Langl.)

Mirno.

Emil Adamič
(Ljubljana)

Ženski
zbor
(vospjev)

Klaviir.

Na ve-ji ptičica se di,

mf

gva...

p

poskočno pesemco drobi. Nikarmi pli-či-ca, ne poj-

rit. počasnejše

p

mf

gva...

odšel je da-leč ljub-ček moj! Odšel je ljubi daleč stran,

f

mf

fz

pp *a tempo*
 mrak padel je vnoj be-li star.
pp *gva.*
pp *zelo počasi* *pp* *p*

mf
 Na ve-ji pti-čica se di, poskočno pa semco dro-
mf *gva.*

rit. *zelo zadirivo*
 bi. Nikar mi, pti-či-ca, ne poj, o trokveč bel ki
gva. *rit.* *p*

pp *ppp*
 jo-ce moj!
pp *ppp* *gva.* *ppp* *rit.*
 jo-ček jo-ček vnoj.

Veselo, živahno.

Karel Pahor.
(Přuj.)

Sopr.
Vpo_tje o_zira se vinska go_ri_ca, in se sme_hlja mu

Alti.
Vpo_tje o_zira se vinska go_ri_ca, in se sme_hlja mu

Tenori.
Vpolje o_zira se vinska go_ri_ca, in se sme_hlja mu

Basi.

malo zadrž. a tempo

ka_kor de_vi_ca. Sladki po_gledi ti vpolje u_pr_tu, vinske so

ka_kor de_vi_ca. Sladki po_gledi ti vpolje u_pr_tu, vinske so

ka_kor de_vi_ca. Sladki po_gledi ti vpolje u_pr_tu, vinske so

ja_go_de grozdjane tr_tu... Grozdja blešče_čega polni so tr_si, radost po

ja_go_de grozdjane tr_tu... Grozdja blešče_čega polni so tr_si, radost po

ja_go_de grozdjane tr_tu... Grozdja blešče_čega polni so tr_si, radost po

skočna že dviga nam pr— si! Hoj-la-di, hoj-la-di, hoj-la-di, hoj-la-di,
 skočna že dviga nam pr— si! Hoj-la-di, hoj-la-di, hoj-la-di, hoj-la-di,
 skočna že dviga nam pr— si! Hoj-la-di, hoj-la-di, hoj-la-di, hoj-la-di,
 skočna že dviga nam pr— si! Hoj-la-di, hoj-la-di, hoj-la-di, hoj-la-di,

Pobožno.

hoj-la-di, hojladi!
 hojladi, hojladi!
 hojladi, hojladi!
 hojladi, hojladi! Mihael sveti,
 Mihael sveti, Mihael sve-ti,
 Pobožno.
 Mihael sveti, Mihael sveti,
 Pobožno.
 Mi— ha-el sve— ti,
 Pobožno.

zvincem napol nil ti naše si klebi. Mihael sveti, Mihael sveti,
 zvincem napol nil ti naše si kle-ti. Mihael sveti, Mihael sveti,
 zvincem napol nil ti naše si kle-ti. Mi— ha-el sve— ti,
 zvincem napol nil ti naše si kle-ti. Mi— ha-el sve— ti,

Kakor v začetku.

žalost prepodi, v kleti globoki trije so sodi: Dva sta za ža-lo-stne
Kakor v začetku.

ža-lost prepodi, v kleti globoki tri-je so sodi: Dva sta za ža-lo-stne
Kakor v začetku.

ža-lost prepodi, v kleti globoki trije so sodi: Dva sta za ža-lo-stne
Kakor v začetku.

in za ve-se-le, Tre-tji-na slavo je na-še de-že-le,

in za ve-se-le, Tre-tji-na slavo je na-še de-že-le,

in za ve-se-le, Tre-tji-na slavo je na-še de-že-le,

Široko

zelo zadržano.

tre-tji-na slavo je naše de-že-le!

Široko zelo zadržano.

tre-tji-na slavo je naše de-že-le!

Široko zelo zadržano.

tre-tji-na slavo je naše de-že-le!

Široko, zelo zadržano.

PRI LOČITVI.

(Sim. Jenko.)

Ně prehitro
Vnarodnem tonu.Martin Zeleznik
(Sorica.)Mešani
Zbor.

mf Lo — či — va se, zdrava o — stani! Podaj mi še enkrat roko. Spo —

mf min pa mi v srcu o — hra — ni, če tudi drug ženin tvoj bo! — Ne —

f *zadržuj* *mf* *Moški zbor*

Nekoliko hitreje. *f* *mf* *zadržuj*

bodem ljubezni te prosil, ne bom te jaz prosil roke. A v srcu te bodem jaz nosil do

mf *Kakor spočetka.* *mf*

svojega zadnjega dne. Spo — minjaj se, da sva go — re — če ljubi — la se

mf *mf* *f* *ff* *pp*

mf nekđaj midva; spominjaj se na — ji ne sre — če, če moreš brez tihih solza.

mf *f* *pp*

Najboljši šivalni stroj
in kolo je edinole

Josip Petelinc-a

znamke

GRITZNER

ADLER

za rodbino, obrt in industrijo,
istotam najboljši švicarski
pletilni stroj

Pouk v vezenju in krpanju
nogavic in perila vsak čas
brezplačen.

Posamezne dele za šivalne
stroje in kolesa, pnevmatika,
igle, olje.

Najnižje cene, najlepše
opreme, večletna garancija,
tudi na mesečna plačila.

Edinole

LJUBLJANA

Telef. 913

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

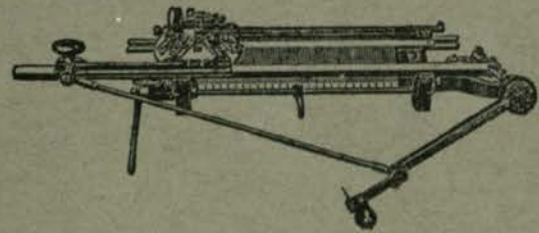

NOGAVICE

žepni robci, kravate, kloti v raznih bar-
vah, šifoni, dežniki, palice, nahrbtniki,
razni svilnati trakovi v raznih barvastih
kvalitetah, mila, rokavice, jedilno orodje,
aluminij in srebro, žepni noži, škarje
lasostrižnice, kompletne potreb-
ščine za šivilje, krojače, čevljarje,
tapetnike in sedlarje najceneje pri

Josip Petelinc-u
LJUBLJANA

ob vodi v bližini Prešernovega spomenika.

NAŠA PRAVA DOMAČA

KOLINSKA
CIKORIJA

JE IZVRSTNA

«GROM»

CARINSKO-POSREDNIŠKI
IN ŠPEDICIJSKI BUREAU

«LJUBLJANA»

KOLODVORSKA ULICA 41

NASLOV BRZOJAVKAM:
«GROM»

TELEFON INTERURBAN
STEV. 454

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ljubljana, Dunajska cesta

Brzojavni naslov; Banka Ljubljana

USTANOVLJENA 1900

Telefon števil. 261, 413, 502, 503 in 504

Delniška glavnica Din 50,000.000.— Skupne rezerve okrog Din 10,000.000.—

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Gorica, Trst

AGENCIJA: Logatec

Se priporoča za vse bančne posle

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA
ZAVAROVALNA BANKA
V LJUBLJANI

ZAVARUJE

PROTI OGNJU,
TATVINAM, NEZGODAM ITD.
TER NA DOŽIVETJE IN ZA
SLUČAJ SMRTI.

PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI.

DOMAČE PODJETJE.

Litografija Čemažar in drug LJUBLJANA

Masarykova cesta
(poleg Ranzingerja)

razmnožuje note po zelo
solidnih cenah

ter izdeluje vsakovrstna druga lito-
grafska dela kakor etikete, lepake,
delnice itd.

Glasbene priloge „ZBOROU“ so
natisnjene v
litografiji Čemažar in drug.

OBRTNA BANKA v LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4 & PODRUŽNICA: LJUTOMER

TELEFON ŠT. 508

RAČUN PRI POŠTNI HRANILNICI, PODRUŽNICI v LJUBLJANI, ŠT. 12.051

TELEFON ŠT. 508

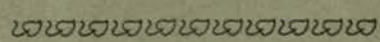
DAJE KREDITE V OBRTNE SVRHE, POSPEŠUJE USTANAVLJANJE OBRTNIH IN INDUSTRIJSKIH
PODJETIJ, IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE.

VLOGE NA KNJIŽICE IN NA TEKOČI RAČUN SE OBRESTUJEJO KAR NAJUGODNEJE, VEZANE
VLOGE PO DOGOVORU PRIMERNO VIŠE.

Tordka Ivan Perdan nasl.

Glavni založnik: v Ljubljani

Ciril-Metodovih vžigalic in Ciril-Metodovega čaja v
zavitkih. Najnižja cena in točna postrežba.

V zalogi vedno:
najfinejše namizno olje, kava, riž, čaj, milo, žganje,
kakor tudi vse drugo špecerijsko blago na drobno
in debelo po najnižjih cenah.

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

MESTNI TRG 26

STRITARJEVA UL. 3

GALANTERIJA, PERILO,
PLETENINE IN ČEVLJI